

Bijlage 5 - Het Financieel Crisisplan

1 Inleiding

Zoals vereist op grond van artikel 145 in de Pensioenwet heeft SPNG een crisisplan opgesteld. Een financieel crisisplan heeft tot doel een fonds voor te bereiden op crisissituaties. Met een goed financieel crisisplan weet een fonds welke maatregelen het kan gaan nemen en op welke wijze deze maatregelen helpen om het fonds uit de crisis te loodsen.

Het bevat de volgende onderdelen:

1. Wanneer voldoet het fonds niet aan het vereist eigen vermogen (VEV) en loopt het gevaar niet te voldoen aan het minimaal vereist eigen vermogen (MVEV)?
2. Welke risico's kunnen leiden tot een financiële crisissituatie?
3. Welke maatregelen heeft het fonds om een crisis te bestrijden?
4. Wat is het financiële effect van de inzet van deze maatregelen?
5. Bij welk niveau van de beleidsdekkingsgraad is pensioenverlaging nodig?
6. Hoe is bij de maatregelen op evenwichtige wijze rekening gehouden met de belangen van de belanghebbenden van het fonds?

Door een dergelijk plan 'op de plank' te hebben liggen nog voordat de situatie zich heeft voorgedaan, is een bestuur beter voorbereid op een crisissituatie. Vooraf is nagedacht over o.a. kritische grenzen, de beschikbaarheid van maatregelen, het inzetten van maatregelen, het realiteitsgehalte van maatregelen almede de effectiviteit ervan en een nadere invulling van evenwichtige belangenafweging. Het crisisplan is onderdeel van de Abtn en het bestuur kan het dus periodiek aanpassen aan gewijzigde omstandigheden. Een financieel crisisplan loopt vooruit op eventuele crisissituaties en hoe een fonds in dergelijke situaties kan gaan handelen. Het is geen document dat beschrijft wat een fonds in het hier en nu doet om uit een tekortsituatie te komen, dat is immers het herstelplan.

In de haalbaarheidstoets en in ALM-studies modelleert een pensioenfonds zijn beleid. Bij dit beleid hoort ook het financieel crisisplan. Dat betekent dat het gemodelleerde beleid in de haalbaarheidstoets en in ALM-studies consistent is met de maatregelen die het fonds beoogt te nemen in crisissituaties zoals omschreven in het financieel crisisplan.

2 De elementen van het crisisplan

Hieronder zijn de elementen van het financieel crisisplan nader uitgewerkt. Cursief staat de letterlijke tekst zoals in het FTK is geformuleerd.

2.1. Wanneer voldoet het fonds niet aan het VEV en loopt het gevaar niet te voldoen aan het MVEV?

Een beschrijving van een of meer financiële situaties waarin het fonds niet aan de vereisten van het vereist eigen vermogen voldoet en gevaar loopt niet aan de vereisten van het minimaal vereist vermogen te gaan voldoen.

Zoals in de Abtn is uitgewerkt bestaat SPNG uit een verzekerd deel en eigen beheer. Wettelijk dient SPNG te rapporteren over de integrale dekkingsgraad. Dit is de gewogen gemiddelde dekkingsgraad van het verzekerd deel en eigen beheer. Er is sprake van een tekort wanneer de integrale dekkingsgraad onder de vereiste dekkingsgraad uitkomt. De kans op een integrale tekortsituatie is gering vanwege het relatief grote aandeel van het verzekerd deel in het geheel (2018; bijna 87%), de verleende uitkeringsgarantie door de verzekeraars hierop en de aanwezige reserves in het verzekerd deel.

Er is sprake van een crisis indien SPNG (plotseling) in een tekortsituatie terecht komt. Dit betekent dat de integrale beleidsdekkingsgraad van SPNG na afloop van de wettelijke termijnen lager is dan de vereiste dekkingsgraad (ultimo 2017: 102,8%). Dit kan veroorzaakt worden door:

1. Een drastische daling van de dekkingsgraad eigen beheer waardoor SPNG integraal in een tekortsituatie terecht komt.
2. Een daling van de algemene reserve verzekerd deel.

3. Het niet meer geheel kunnen nakomen door de verzekeraars van hun verplichtingen uit het garantiecontract ("omvallen verzekeraars").

2.2. Welke risico's kunnen leiden tot een financiële crisissituatie?

Een beschrijving van een of meer risico's die naar het oordeel van het fonds kunnen leiden tot situaties die als financiële crisissituatie kunnen worden aangemerkt.

De sterke daling van de dekkingsgraad eigen beheer kan zich voordoen als de marktwaarde van de beleggingen door omstandigheden (bijvoorbeeld daling beurzen) sterk daalt en/of de waarde van de verplichtingen sterk stijgt (bijvoorbeeld daling van de rente, of zwaardere wettelijke reserveringseisen).

De algemene reserve verzekerd deel kan dalen als gevolg van negatieve beleggingsrendementen, of een wettelijke aanpassing van de solvabiliteitseisen voor het verzekerd deel. Uitgangspunt in dit financieel crisisplan is dat de algemene reserve verzekerd deel te allen tijde voldoende is om aan het wettelijk vereist vermogen (verzekerd deel 1,0%) te voldoen.

Het risico dat de verzekeraars niet meer aan hun verplichtingen kunnen voldoen is in dit financieel crisisplan niet verder uitgewerkt. In de risicoparagraaf van het jaarverslag van SPNG wordt hier nader op ingegaan. Indien dit risico zich voordoet is in de ogen van het bestuur sprake van een calamiteit.

2.3. Welke maatregelen heeft het fonds om een crisis te bestrijden?

Een beschrijving van de maatregelen die het fonds ter beschikking staan ter bestrijding van situaties als bedoeld in onderdeel a en artikel 145, tweede lid, onderdeel a, van de Pensioenwet dan wel artikel 140, tweede lid, onderdeel a, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling, waarbij wordt beschreven hoe het fonds deze maatregelen verwacht in te zetten.

De maatregelen (sturingsmiddelen) die het pensioenfonds kan nemen zijn hieronder opgesomd.

A. Premieverhoging

De feitelijke premie wordt niet lager vastgesteld dan de gedempte kostendekkende premie. De gedempte kostendekkende premie wordt door het bestuur van SPNG vastgesteld met inachtneming van het gestelde in de Abtn.

SPNG zal op grond van de uitvoeringsovereenkomst en het uitvoeringsreglement indien en zover wettelijk nodig altijd minimaal de kostendekkende premie, gebaseerd op de gedempte gemiddelde rentevoet van de voorziening pensioenverplichtingen in de voorgaande 10 jaren heffen (2018: 2,65%). Vanwege het vrijwillige karakter van SPNG, bestaat er naar de mening van het bestuur weinig financiële ruimte om de premie te verhogen ten opzichte van de vergelijkbare alternatieven in de markt (zie risicohouding). In een crisis lijkt de inzet van deze maatregel dan ook beperkt.

B. Bijstorting werkgever

Het bestuur acht het zeer waarschijnlijk dat, indien zich een financiële crisissituatie voordoet, niet alleen het fonds de gevolgen daarvan zal ondervinden maar dat dit ook gevolgen heeft voor de aangesloten werkgevers. De mogelijkheid dat de (vrijwillig) aangesloten werkgevers in zo'n situatie kunnen bijstorten acht het bestuur niet realistisch. Op grond van de uitvoeringsovereenkomst en het uitvoeringsreglement zijn werkgevers niet verplicht tot bijstorten. De maatregel zal dan ook niet worden ingezet.

C. Beperken of niet toekennen van toeslagen

Het geheel of gedeeltelijk achterwege laten van de voorwaardelijke toeslagverlening van de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden wordt niet als crisismaatregel aangemerkt, maar als een regulier sturingsmiddel binnen het beleid van het pensioenfonds. Dit is omschreven in de Abtn waarbij de toeslag afhankelijk is van de financiële positie van SPNG.

D. Versoberen pensioenregeling

Het bestuur van SPNG kan besluiten om de basispensioenregeling te versoberen indien bijvoorbeeld een (volledige) premie-aanpassing voor partijen niet acceptabel is.

E. Aanpassen beleggingsbeleid

Het aanpassen van het beleggingsbeleid bij verschillende niveaus van dekkingsgraad is geen onderdeel van het reguliere beleidskader zoals beschreven in de Abtn. In het geval van een crisissituatie zal nader naar het beleggingsbeleid worden gekeken. Het afwijken van het strategische beleggingsbeleid en het beleid ten aanzien van rebalancing wordt beschreven in het jaarlijks beleggingsplan. Bij aanpassingen van het beleggingsbeleid dient rekening te worden gehouden met de mogelijke gevolgen hiervan op de ontwikkeling van de Z-score. Daarnaast zal ook in geval van een lopend herstelplan bij het aanpassen van het beleggingsbeleid rekening gehouden worden met de eisen van de toezichhouder (geen herstelvertraging en geen toename van het totale risico).

F. Verlagen van pensioenaanspraken en pensioenrechten

Het bestuur kan in enig jaar besluiten de in eigen beheer (dus niet de pensioenen in het verzekerd deel) opgebouwde pensioenaanspraken en/of de ingegane pensioenen procentueel te verlagen indien:

- Het vermogen onder het minimaal vereist eigen vermogen is gezakt;
- Het pensioenfonds niet in staat is binnen de wettelijke termijn het minimaal vereist eigen vermogen te bereiken;
- Het pensioenfonds naar verwachting niet in staat is om binnen tien jaar te herstellen naar het vereist eigen vermogen;
- Alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet om tijdig te voldoen aan de vereisten ten aanzien van het minimaal eigen vermogen.

Op het moment dat een herstelplan van kracht is, stelt SPNG na afloop van het boekjaar vast of de financiële positie zich nog boven de kritische grens bevindt of niet. Indien de dekkingsgraad van SPNG ultimo enig boekjaar gelegen is onder de kritische grens, zal het bestuur vaststellen of alle sturingsmiddelen reeds ten volle zijn ingezet (met beperking dat de inzet hiervan de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever niet onevenredig schaadt), dan wel dat een verlaging op pensioenaanspraken en pensioenrechten overwogen moet worden.

Indien (enkel of onder meer) een voorgenomen besluit tot verlagen wordt genomen, zal het pensioenfonds, bij gebleken onafwendbaarheid hiervan, na de wettelijk vastgestelde termijnen, overgaan tot het korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten.

Bij de besluitvorming over een te nemen kortingsmaatregel richt het bestuur zich naar de belangen van alle bij het pensioenfonds betrokken (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers. Het bestuur houdt daarbij rekening met de volgende aspecten:

- De pensioenen in het verzekerd deel (uitkering gegarandeerd door NN/Aegon) worden niet gekort, tenzij er in het verzekerd deel sprake is van een calamiteit;
- De belangen van de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en/of werkgevers worden niet onevenredig geschaad;
- De kortingsmaatregel is op zichzelf en in samenhang met de andere herstelmaatregelen niet disproportioneel en onredelijk;
- Er wordt niet meer gekort dan strikt noodzakelijk is om voldoende te kunnen herstellen;
- De (verwachte) ontwikkelingen in het verleden en de toekomst;
- Een objectieve rechtvaardiging voor het (eventuele) verschil in behandeling van verschillende groepen belanghebbenden.

SPNG hanteert in beginsel een uniforme, procentuele korting waarbij alle in eigen beheer (dus niet het verzekerd deel) opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten van alle (gewezen) deelnemers en

pensioengerechtigden met hetzelfde percentage worden gekort. Aan de hand van analyses van (inkomens)effecten beoordeelt het bestuur in hoeverre dit in voldoende mate evenwichtig is.

Het bestuur realiseert zich dat pensioengerechtigden geen verdien capaciteit meer hebben en hierdoor in eerste instantie zwaarder getroffen lijken dan de deelnemers en gewezen deelnemers. Aan de andere kant zal dit effect pas op langere termijn optreden, omdat een groot deel van het totale pensioen dat de pensioengerechtigden, die de komende jaren met pensioen gaan, nog door de verzekeraar is gegarandeerd. Het uitsluiten of beperken van korting voor pensioengerechtigden zou echter een te zwaar beslag leggen op de solidariteit.

In geval van een calamiteit zoals omschreven in paragraaf 2.1 en 2.2 van dit financieel crisisplan zullen de daar genoemde pensioenaanspraken en -rechten zodanig uniform (gelijk in procenten) worden gekort dat de verzekeraars wel aan hun verplichtingen kunnen voldoen. Gezien de verleende garantie door de verzekeraars en het feit dat de pensioenaanspraken en -rechten premievrij zijn, zijn de andere crisismaatregelen bij deze calamiteit niet van toepassing.

2.4. Wat is het financiële effect van de inzet van deze maatregelen?

Een indicatie van het financiële effect van de inzet van de ter beschikking staande maatregelen.

De impact op dekkingsgraad bij de verschillende crisismaatregelen is in onderstaande tabel weergegeven. Hierbij is telkens uitgegaan van een dekkingsgraad eigen beheer van 100%. Het verzekerd deel is hierbij buiten beschouwing gelaten.

Crisismaatregel	Inzet	Impact op dekkingsgraad	Effectiviteit
Premieverhoging	1% van PG	+ 0,51%	Jaarlijks
Versoberen regeling	5% minder opbouw	+ 0,64%	Jaarlijks
Aanpassen beleggingsbeleid	1% meer overrendement	+ 1,06%	Jaarlijks
Korten pensioenaanspraken	1% korten	+ 1,00%	Eénmalig

2.5. Bij welk niveau van de beleidsdekkingsgraad is pensioenverlaging nodig?

De berekening van het niveau van de beleidsdekkingsgraad vanaf welke naar verwachting vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten nodig zijn om te voldoen aan de vereisten ten aanzien van het vereist eigen vermogen.

De kritische ondergrens van de dekkingsgraad is het niveau waarbij het pensioenfonds dit dekkingstekort niet meer in de resterende tijd van het herstelplan kan opheffen zonder maatregelen te treffen die verder gaan dan het reguliere premie-, toeslagen- (indexerings-) en beleggingsbeleid.

Uit onderstaande tabel blijkt dat bij een dekkingsgraad eigen beheer van 67,86% (kritische dekkingsgraad) nog tijdig herstel kan plaatsvinden om na vijf jaar (2022) te voldoen aan de dan geldende integrale vereisten van het minimum vereist eigen vermogen. Vanwege de toename van het aandeel eigen beheer in het totaal zal het (minimum) vereist eigen vermogen voor SPNG als geheel de komende jaren toenemen.

Bij berekeningen is uitgegaan van het volgende:

- De pensioenopbouw in eigen beheer loopt ongewijzigd door. De feitelijke premie heeft een veronderstelde premiedekkingsgraad van 100,0%. Dit verklaart voor een groot deel het herstel van de dekkingsgraad eigen beheer.
- Het gemiddeld portefeuillerendement eigen beheer bedraagt netto 2,96% per jaar. Voor de aangroei van de voorziening is uitgegaan van een gemiddeld benodigde rente van 1,68% per jaar. Het overrendement bedraagt zodoende 1,28% per jaar bij 100% dekkingsgraad. Deze methode wijkt af van de herstelplanmethodiek. Opgemerkt wordt dat de gehanteerde methodiek tot een hogere kritische dekkingsgraad leidt.
- De hoogte van de voorziening en de algemene reserve verzekerd deel zijn constant verondersteld.

- Uitgegaan is van een maximale hersteltermijn van 5 jaar (MVEV-eis). De reden hiertoe is het zeer grote aandeel van de verzekerd deel verplichtingen in het totaal en dat in het verzekerd deel MVEV gelijk is aan VEV.

Ultimo Jaar	MVEV	Dekkingsgraad VD + EB	Dekkingsgraad VD	Dekkingsgraad EB
2017		101,56%	106,46%	67,86%
2018		101,58%	106,46%	72,83%
2019		101,63%	106,46%	76,78%
2020		101,70%	106,46%	80,02%
2021		101,92%	106,46%	82,78%
2022	101,92%	101,92%	106,46%	85,17%

2.6. Hoe is bij de maatregelen op evenwichtige wijze rekening gehouden met de belangen van de belanghebbenden van het fonds?

Een beschrijving van de wijze waarop bij het inzetten van maatregelen op evenwichtige wijze rekening wordt gehouden met de belangen van de belanghebbenden van het fonds, waarbij wordt opgenomen hoe een vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten zal worden verdeeld en of, en zo ja hoe, deze zal worden gespreid.

Het bestuur maakt voor wat betreft de inzet van crisismaatregelen onderscheid naar de impact ervan op de verschillende groepen belanghebbenden. Hiermee draagt het bestuur zorg voor een evenwichtige verdeling van de lasten in een crisissituatie. Onderstaande tabel geeft inzicht in welke groepen belanghebbenden worden beïnvloed door een specifieke crisismaatregel

Crisismaatregel	Deelnemer	Gewezen deelnemer	Pensioen- gerechtigde	Werkgever
Premie verhogen	1)			X
Geen toeslag	X	X	X	
Versoberen regeling	X			
Aanpassen beleggingsbeleid	X	X	X	X
Korten pensioenaanspraken	X	X	X	

1) Een premieverhoging door het pensioenfonds heeft geen effect op de eigen bijdrage van de deelnemer, aangezien de premie volledig bij de werkgever in rekening wordt gebracht. De (vrijwillig aangesloten) werkgever mag, binnen kaders, zelf de hoogte van de werknemersbijdrage bepalen.

Het bestuur zorgt ervoor dat de belangen van deze groepen door het bestuur evenwichtig worden behartigd. Bij de invulling van deze (open) norm kan het bestuur de volgende criteria hanteren: effectiviteit, proportionaliteit, solidariteit en continuïteit. Het beleid dient in overeenstemming met deze aspecten te zijn, wil er sprake zijn van evenwichtige belangenafweging.

A. Effectiviteit

De maatregelen (inclusief eventuele kortingsmaatregelen) dienen effectief te zijn in termen van herstel van de dekkingsgraad.

B. Proportionaliteit

De maatregelen (inclusief eventuele kortingsmaatregelen) dienen proportioneel te zijn. Er dient evenwicht te zijn tussen de impact op de diverse doelgroepen en de herstelkracht die van de maatregel uitgaat.

C. Solidariteit

Bij het aspect solidariteit dient gedacht te worden aan bijdragen van verschillende doelgroepen. De lasten dienen zoveel mogelijk evenwichtig te worden verdeeld. Dit betekent onder andere dat een maatregel (ook een kortingsmaatregel) niet alleen op zichzelf dient te worden beoordeeld, maar ook in samenhang met andere

(eerder) genomen maatregelen. De omvang van de kortingsmaatregel kan daarbij van invloed zijn op de keuze voor een bepaalde kortingsmaatregel en de bijdrage die bepaalde groepen in dat geval leveren.

D. Continuïteit

Het bestuur dient zich bij de besluitvorming over mogelijke maatregelen ter verbetering van een ongunstige financiële positie van het pensioenfonds te oriënteren op de voorzienbare (economische) ontwikkelingen in de bedrijfstak en de algemene maatschappelijke visie op pensioen. De kortingsmaatregel dient gerechtvaardigd te zijn tegen de achtergrond van deze ontwikkelingen.

3. Communicatie met belanghebbenden

Deze paragraaf beschrijft de communicatie over het financieel crisisplan en de communicatie wanneer zich een crisis voordoet. De in de Pensioenwet opgenomen uitgangspunten duidelijkheid, begrijpelijkheid en tijdigheid vormen de basis voor de communicatie die voortvloeit uit dit financieel crisisplan.

Onderstaand is weergegeven hoe SPNG zal communiceren over het crisisplan en in de verschillende stadia van een crisis of calamiteit

3.1. Communicatie omtrent het crisisplan

Het financieel crisisplan is via de website van SPNG beschikbaar gesteld aan alle belanghebbenden.

3.2. Communicatie wanneer het fonds zich in een crisis bevindt of een calamiteit zich voordoet

In geval van een crisis of calamiteit zoals gedefinieerd in paragraaf 2.1 en 2.2 van dit financieel crisisplan zal het bestuur terstond met de toezichthouder communiceren op de daarvoor voorgeschreven wijze en met inachtneming van de daarvoor voorgeschreven termijnen. Het bestuur stelt het verantwoordingsorgaan binnen één week nadat de crisis is geconstateerd mondeling op de hoogte. Het bestuur zal de werkgevers, (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden middels een brief informeren dat van een crisis (of calamiteit) sprake is. Deze brief wordt uiterlijk twee weken nadat het bestuur met DNB over de crisis heeft gecommuniceerd verzonden. In de brief zal, onder andere, worden gecommuniceerd dat sprake is van een verslechterde financiële positie van het fonds, dat maatregelen moeten worden genomen, welke maatregelen dat (mogelijk) zullen zijn, wat de impact daarvan is en per welke datum ze (eventueel) zullen worden toegepast. Ook zal het vervolgproces worden beschreven en worden aangegeven binnen welke termijn meer informatie beschikbaar is. Tenslotte zal er in de brief op gewezen worden dat SPNG beschikt over een website en dat eventuele vervolgstappen (ook) middels dit medium kenbaar gemaakt zullen worden.

Gedurende crisissituaties zal het bestuur alle belanghebbende partijen informeren over het verloop van het herstelplan.

3.3. Communicatie over genomen crisismaatregelen

Alvorens tot maatregelen te besluiten zal het bestuur tijdig advies vragen aan het verantwoordingsorgaan. Het te vragen advies omvat ook de wijze van communicatie voor zover niet wettelijk of door de toezichthouder voorgeschreven. Het bestuur zal een genomen besluit over één of meer crisismaatregelen binnen één week nadat het besluit daartoe is genomen schriftelijk communiceren naar de aangesloten werkgevers, (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. In de brief zal, onder andere, worden ingegaan op de financiële positie van het fonds, de genomen maatregel(en), de gevolgen daarvan voor de verschillende belanghebbenden, een samenvatting van de (belangen-) afwegingen, de verwachtingen omtrent de toekomst en wanneer de maatregelen worden uitgevoerd.

4. Beleid ongedaan maken crisismaatregelen

Het bestuur zal toegepaste kortingen van pensioenaanspraken en pensioenrechten in de toekomst niet ongedaan maken. Bij voldoende financiële ruimte worden er toeslagen verleend conform het toeslagenbeleid zoals opgenomen in de Abtn. De mogelijkheid voor een extra toeslag boven de reglementaire toeslag is onderdeel van het toeslagenbeleid.

Daarnaast kan het bestuur besluiten dat indien de financiële situatie een en ander toelaat dat de (tijdelijk verhoogde) kostendekkende premie weer kan worden verlaagd en/of het (tijdelijk verlaagde) opbouwpercentage in de pensioenregeling weer kan worden verhoogd voor zover het de toekomstige pensioenopbouw in het fonds betreft.

5. Besluitvormingsproces

Onderstaand wordt per maatregel weergegeven welke partijen betrokken worden in het besluitvormingsproces en hoe de procesgang in grote lijnen verloopt. Tevens is per maatregel een bandbreedte weergegeven van de tijdsspanne die nodig zal zijn om tot zorgvuldige besluitvorming te komen.

Maatregel	Betrokken partijen	Beschrijving proces	Tijdslijn
Premie verhogen	Bestuur/A	Aanpassen premie gehoord A	1-3 maanden
Geen toeslag	Bestuur/A	Lagere indexatie gehoord advies A	1-3 weken
Aanpassen beleggingsmix	Bestuur/CB/VB	Aanpassen mix gehoord advies CB/VB	1-14 dagen
Versoberen regeling	Bestuur/A/WG/VO	Aanpassen regeling gehoord advies VO	1-3 maanden
Korten aanspraken	Bestuur/A/VO	Korten aanspraken gehoord advies VO/A	1-3 maanden

A = Actuaris; CB = Commissie beleggingsbeleid; VB = Fiduciair manager; WG = Werkgever;
 VO = Verantwoordingsorgaan

Het bestuur vergadert in principe 10 keer per jaar, tenzij urgentie een eerdere bijeenkomst noodzakelijk maakt. In spoedeisende gevallen kan ook telefonisch worden vergaderd. In een crisissituatie zal het bestuur acuut (binnen 24 uur), conform het gestelde in de statuten, besluiten kunnen nemen buiten de bestuursvergaderingen om, door middel van schriftelijke stemming (per email). In de noodprocedure is aandacht besteed aan de totstandkoming van geldige besluiten indien niet alle bestuursleden (tijdig kunnen) reageren en niet alle organen van tevoren om (wettelijk) advies gevraagd kunnen worden.

6. Jaarlijkse toets op actualiteit

Het financieel crisisplan maakt onderdeel uit van de Abtn. Het financieel crisisplan wordt jaarlijks bij de update van de Abtn op actualiteit beoordeeld en zo nodig aangepast.

Een van de taken van het interne toezicht bij SPNG is het beoordelen van de bestuursprocedures en de wijze waarop het pensioenfonds wordt aangestuurd. Bij de evaluatie van het financieel crisisplan worden eventuele aanbevelingen van het intern toezicht orgaan betrokken.